

Balkán mrzne, nemá plyn

Novoročný spor medzi Ruskom a Ukrajinou, ktorý priniesol zastavenie alebo obmedzenie dodávok plynu do európskych krajín, výrazne zasiahol Balkán. Región totižto nemá inú alternatívu ako ruský plyn, ktorý prestal na Balkán prúdiť 7. januára. Dvoma krajinami, ktoré sú najviac postihnuté zastavením jeho dodávok sú Bulharsko a Bosna a Hercegovina.

V Bosne a Hercegovine ostalo v dôsledku krízy bez dodávok tepla asi 100 000 domácností, niektoré školy museli zavrieť. Zahraničné médiá poukázali na hromadné nakupovanie elektrických ohrievačov, a to aj napriek vysokým cenám elektriny v Bosne a Hercegovine. Sven Alkalaj, minister zahraničných vecí Bosny a Hercegoviny, reagoval na situáciu zaslaním protestných listov do Moskvy aj Kyjevu.

Podobne ako v prípade Bosny a Hercegoviny, aj Srbsko bolo odstavené od dodávok plynu, ktorý tvorí asi 15% srbskej energetickej spotreby. Vojvodina, autonómna provincia na severe krajiny, ktorá je ekonomickým centrom Srbska, utrpela najviac. Na rozdiel od Bosny však Srbsko zachráni Maďarsko a Nemecko, ktoré mu predajú svoj vlastný plyn.

Zdroje: BalkanInsight.com, B92

Srbsko má Radu pre EÚ integráciu

Dňa 22. decembra 2008 sa uskutočnila ustanovujúca schôdza Rady pre EÚ integráciu, ktorá bude slúžiť ako najvyšší orgán Srbska pre strategické usmerňovanie procesu integrácie do Európskej únie. Zároveň sa bude snažiť o vytváranie národného konsenzu pre vstup krajiny do klubu 27 európskych krajín. Aj preto srbský premiér Mirko Cvetković na stretnutí potvrdil, že Rada má jasnú politickú podporu súčasnej vlády.

Na prvom stretnutí Rady sa okrem srbského premiéra zúčastnili aj predstavitelia srbského parlamentu, lokálnych samospráv, zástupcovia menších, mimovládnych organizácií a profesijných združení. Predstavitelia Rady naopak vyzvali srbskú vládu, aby využila všetky možnosti k urýchleniu integračného procesu krajiny a čo najrýchlejšej liberalizácii vízového režimu pre Srbov voči krajinám EÚ.

Integrácia do EÚ zostáva naďalej jednou z najvýznamnejších priorít zahraničnej politiky Srbska. Jedným dychom však srbská vláda, ktorá vznikla po minuloročných predčasných parlamentných voľbách, dopĺňa, že rovnakou prioritou je zabezpečenie územnej integrity krajiny.

Zdroj: Serbian European Integration Office

Gazprom Neft definitívne kúpil srbskú rafinériu

Dňa 24. decembra 2008 dcérska spoločnosť ruského Gazpromu definitívne odkúpila strategický srbský podnik – Naftnu Indistriju Srbije (NIS). Obchod sa uskutočnil aj napriek finančným problémom kupujúceho.

Ako však upozorňuje Jamestown Foundation, pre ruského naftového giganta to bol vianočný darček. Srbsko totiž predalo svoj strategický podnik za pätinu jeho trhovej ceny a bez záruk, že Rusko vybuduje časť nového ropovodu South Stream cez srbské územie.

Pre Srbsko to bol nevýhodný obchod, ktorý už v decembri spôsobil problémy v srbskom vyjednávacom tíme. Vtedy ho na protest proti ochote predať strategický podnik pod jeho cenu opustili niektorí jeho členovia. Medzi inými aj Mladan Dinkić, podpredseda vlády a minister financií. Keďže ruská strana sa v dohode o odpredaji nezaviazala ani vybudovať časť nového ropovodu cez srbské územie, ani investovať do obnovy infraštruktúry NISu vlastné prostriedky, mnohí analytici sa domnievajú, že jedinou protihodnotou je politická podpora Ruska v otázke Kosova.

NIS nie je len strategickým podnikom, ale aj podnikom, ktorý produkoval najväčší finančný obrat pre Srbsko. Gazprom Neft odkúpil 51% podiel NIS a práva na riadenie podniku za 400 miliónov €.

Zdroje: B92, Jamestown Foundation, Nadácia Pontis